

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/218138,CALL-FOR-PAPERS-Konferencja-naukowa-Jak-w-podbitym-kraju-Aspekty-obecnosci-Sowie.html>
28.02.2026, 02:36

CALL FOR PAPERS: Konferencja naukowa „Jak w podbitym kraju”. Aspekty obecności Sowietów na Górnym Śląsku w 1945 roku – perspektywa lokalna

Zapraszamy do udziału w konferencji „Jak w podbitym kraju”. Aspekty obecności Sowietów na Górnym Śląsku w 1945 roku – perspektywa lokalna, która odbędzie się w Katowicach 29 października 2025 r. Na zgłoszenia czekamy do 30 czerwca 2025 r.

[II Wojna Światowa](#)

29.10.2025

W roku 2025 przypada 80. rocznica zakończenia II wojny światowej i zajęcia Górnego Śląska przez Armię Czerwoną, wydarzenia, które miało ogromne konsekwencje dla dziejów regionu. Na jednym biegunie znalazły się upadek reżimu nazistowskiego oraz likwidacja obozów koncentracyjnych i systemu pracy przymusowej. Na drugim – zbrodnie na ludności cywilnej: masowe morderstwa i gwałty, zniszczenia substancji materialnej, plądrowanie i szaber mienia, deportacje do pracy przymusowej w Związku Sowieckim, demontaż infrastruktury przemysłowej. Zwłaszcza dla zachodniej części regionu, która przed 1939 r. znajdowała się w granicach Rzeszy Niemieckiej, wkroczenie i obecność Armii Czerwonej oznaczała silny wstrząs. Mimo upływu 35 lat od momentu, gdy możliwe stało się swobodne prowadzenie badań nad tym zagadnieniem, wiele zjawisk wciąż pozostaje nieopisanych – zarówno w skali całego regionu, jak i w wymiarze lokalnym.

Celem planowanej konferencji jest przegląd najnowszych wyników badań dotyczących skutków obecności Armii Czerwonej na Górnym Śląsku w wymiarze lokalnym – w miastach, gminach wiejskich, powiatach. Organizatorom zależy zwłaszcza na zebraniu studiów przypadku z różnych części regionu i dotyczących różnych aspektów sowieckiej obecności w regionie w 1945 r.

W ramach konferencji poruszone zostaną następujące obszary tematyczne (w ujęciu lokalnym):

- walki zbrojne w okresie styczeń-maj 1945 r. – aspekty militarne, zniszczenia, straty,
- przestępstwa na ludności cywilnej dokonane przez czerwonoarmistów (morderstwa, gwałty),
- relacje między ludnością cywilną a żołnierzami Armii Czerwonej,
- relacje między władzami polskimi, strukturami niemieckimi a sowieckimi władzami wojskowymi/NKWD,
- funkcjonowanie sowieckich komendantur wojennych, więzień i obozów,
- akcja aresztowań i deportacji do pracy przymusowej w ZSRS,
- grabieże i rekwizycje mienia, demontaż infrastruktury przemysłowej.

Konferencja organizowana przez Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Katowicach

Organizatorzy: dr hab. Adam Dziurok, prof. UKSW, dr Sebastian Rosenbaum, dr Bogusław Tracz, Paweł Zawisza (sekretarz konferencji)

Zapraszamy do udziału w konferencji. Termin zgłoszenia upływa 30 czerwca 2025 r.

Wypełniony formularz zgłoszeniowy prosimy przesłać na adres e-mail: pawel.zawisza@ipn.gov.pl

Prelegenci będą zobowiązani do dostarczenia artykułów powstałych na bazie referatów w nieprzekraczalnym terminie 31 grudnia 2025 r.

Miejsce konferencji: Przystanek Historia Centrum Edukacyjne IPN w Katowicach im. Henryka Sławika, Katowice, ul. św. Jana 10.

Data: 29 października 2025 r.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

II wojna światowa

Konferencja naukowa

JAK W PODBITYM KRAJU

KONFERENCJA NAUKOWA

Aspekty obecności Sowietów
na Górnym Śląsku w 1945 roku
- perspektywa lokalna

29 PAŹDZIERNIKA 2025

Katowice

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Katowicach

Pliki do pobrania

[Formularz zgłoszeniowy na konferencję naukową „Jak w podbitym kraju”. Aspekty obecności Sowietów na Górnym Śląsku w 1945 roku - perspektywa lokalna \(docx, 33.87 KB\)](#)